

Nr 873

Av herrar **Gustafsson** i Stenkyrka och **Börjesson** i Falköping, *angående änkepensionen inom den allmänna försäkringen.*

(Lika lydande med motion nr 784 i Första kammaren)

De trygghetsreformer som genomförts i syfte att bereda alla medborgare en i ekonomiskt avseende tryggad ställning vid sjukdom, ålderdom eller vid oförutsedda nödtillfällen är i många fall förknippade med bestämmelser som för olika grupper av människor innebär stora orättvisor. Vi vill här peka på gällande pensionsregler som ställer ett stort antal änkor utanför de förmåner som enligt vår mening borde tillkomma dem. Enligt pensionsreglerna utgår full änkepension om kvinnan fyllt 50 år före makens bortgång och om hon varit gift med honom i fem år samt om dödsfallet inträffat efter den 1 juli 1960. Om dödsfallet skett före denna tidpunkt är änkepensionen behovsprövad.

Enligt en undersökning i fjol finns det enbart i Stockholm ca 45 000 ensamstående kvinnor i åldern 50–66 år som drabbas av de rigorösa bestämmelserna för erhållande av änkepension. Enligt undersökningen hade en fjärdedel av dessa kvinnor en bruttoinkomst under 470 kronor i månaden. Detta belyser enligt vår mening de ekonomiska svårigheterna för denna grupp kvinnor. På arbetsmarknaden har en kvinna över 50 år och därtill i många fall utan egentlig yrkesutbildning ytterst svårt att konkurrera om arbetstillfällena. I ett hårdnande arbetsmarknadsläge blir situationen särskilt prekär för dem.

Ur både samhällsekonomisk och humanitär synpunkt måste det anses förmånligare att bereda människor möjligheter till en ekonomiskt någorlunda trygg livsföring än att låta stora grupper leva under så knappa ekonomiska förhållanden att de mot sin vilja tvingas ligga samhället till last.

Vi finner reglerna för änkepensionen innebära sådana orättvisor att de motiverar en prioritering vid en översyn av detaljbestämmelser inom ATP-systemet. En ändring av reglerna för erhållande av änkepension bör vidtas så att en så stor grupp kvinnor inte blir diskriminerad på grund av tidpunkten för mannens frånfälle.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en snabb översyn av reglerna för erhållande av änkepension i syfte att eliminera de orättvisor som gällande bestämmelser innebär i de fall då makens död inträffat före den 1 juli 1960.

Stockholm den 28 januari 1969

Torsten Gustafsson (cp)
i Stenkyrka

Bengt Börjesson (cp)
i Falköping